

FOAIA POPORULUI ROMÂN

Apare în fiecare zi cu cele mai noi știri din țară și străinătate

ZIARUL ZILNIC:

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român”, „Foia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 18 cor., pe jumăt. de an 10 cor., pe un sfert de an 6 cor. Pe o lună 2.40 C.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUDAPESTA, VII., ILKA-UTCA
NRUL 36. :: TELEFON: 147—82.
MANUSCRISE NU SE INAPOIAZA

ZIARUL POPORAL:

ABONAMENTUL: „Foia Poporului Român”, „Foia Ilustrată” și „Cucu” pe un an 7 cor., pe jumăt. de an 3.50 cor., Pentru America pe un an 3 dolari.

Trupe rusești debarcă în Franța

Paris, 21 Aprilie. — Azi dimineață au sosit în Mairia trupe rusești de elită. Ele vor fi aduse în lagărul de la Mailly. Generalul francez Roquette a salutat trupele rusești pe teritoriul francez. A răspuns mulțumind generalul rus, Pochvinski.

Intr'un ordin de zi, generalisimul Joffre urează un bun sosir trupelor rusești cari vin să lupte alături de trupele franceze și salută drapelul rus pe care va străluci curând gloria unor vic-

toii comune.

Sosirea trupelor rusești pe teritoriul francez, a provocat mare bucurie și satisfacție la Paris.

Berlin, 22 Aprilie. — Ziarele germane consideră sosirea trupelor rusești în Franța ca o simplă comedie. De un sprijin serios al Franței din partea rușilor nu poate fi vorba — ci numai de un ajutor, care să salveze aparențele, și să facă impresie.

Rusia amenință Ententa cu o pace separată

Berlin, 21 Aprilie. — »Vossische Zeitung» scrie: Svonurile răspândite despre o înclinare a Rusiei spre o pace separată, nu constituie ceva nou. Rusia urmărește prin aceste svonuri puse în circulație, un anumit scop financiar și politic. Și nu e pentru întâia dată când din Petersburg pornesc svonuri de pace. Odată, Rusia a tras foloase din asemenea svonuri, — atunci când ministrul de finanțe Bark a plecat la Paris și Londra. Svonurile de pace de atunci erau ca un revolver pe care Rusia l'a pus în pieptul Ententei, pentru a căpăta banii necesari. Viclenia

a avut succes. Acum Rusia repetă aceeași manevră, căci iară trebuie de plătit anumite cupoane rusești, și Anglia care achită conturile americane pentru munițiile comandate de Rusia, e silită acum să plătească și procentele împrumuturilor rusești.

Acum ministrul de finanțe rus Bark, a adresat un nou ultimatum Angliei și Franței, cerând un ajutor financiar suficient, dacă în Rusia nu va continua războiul, căci nu se poate cere marea jertfă noui Rusiei.

Conflictul germano-american a luat un caracter grav

Haaga, 12 Aprilie. — Biroul Reuter anunță din Washington: Președintele Statelor-Unite, Wilson a declarat congresului parlamentar american, că a comunicat Germaniei, că va rupe neapărat raporturile diplomatice, dacă Germania va continua mai departe războiul ilegal cu submarine. Președintele n'a cerut votul congresului, ci a înșirat o mulțime de fapte, ca să arăte că războiul cu submarine, cu toate protestările serioase ale Americii, a fost reluat cu noi puteri, contrar dispozițiilor dreptului in-

ternațional.

Se ține ca probabil, un ultimatum sau o rupere a relațiilor diplomatice între Statele-Unite și Germania, căci acesta înseamnă ultimul cuvânt al Americii în chestia submarinelor.

Senatul american a votat legea militară prin care se crează o armată regulată de 1 milion oameni pentru Statele-Unite. Relațiile între Germania și Statele-Unite au ajuns la un punct extraordinar de critic.

Incidentul Nec. Filipescu și ministrul Germaniei von dem Busche

București, 22 Aprilie. — La Jockey Club, locul de întâlnire al aristocrației române, precum și al diplomației, s'a produs un incident regretabil. D. Nec. Filipescu, aflând că fiul său, d. Grigore Filipescu, a fost oprit la granița germană, ca să-și continue călătoria la București, — a găsit cu cale ca în Jockey Club, la sosirea ministrului Germaniei, von dem Busche, să-și manifeste indignarea sa pentru neplăcerea ce i s'a întâmplat fiului său. D. Filipescu a refuzat să întindă mâna ministrului Germaniei și l'a apostrofat violent.

Incidentul a produs cea mai vie senzație în toate cercurile.

Ziarul »Independent» Român a publicat un lung comunicat oficios, în ca-

re restabilind faptele așa cum s'au petrecut, și-a exprimat mirarea că un asemenea incident s'a putut petrece.

D. Em. Porumbaru, ministrul de externe s'a prezentat la d. von dem Busche căruia i-a exprimat în numele guvernului regretate pentru cele petrecute.

Președintele clubului »Jockey Club» este regele Ferdinand, iar vice-președinți sînt domnii N. Filipescu și Al. Marghiloman. Acesta din urmă se afla chiar la Club în momentul incidentului. Regele a intervenit ca incidentul să fie aplănat neîntârziat de către comitetul clubului. Ședința comitetului a avut loc.

D. von dem Busche, ministrul Germaniei, a declarat dela început că regretă ca instrucțiunile d-sale cu privire la trecerea prin Germania a fiu-

lui d-lui N. Filipescu, au ajuns prea târziu la destinație, ori au fost rău aplicate. În tot cazul, a repetat d-sa, regretă cele petrecute la frontiera germană, cu fiul d-lui N. Filipescu.

La rîndul d-sale d. N. Filipescu a declarat că regretă cele petrecute.

Cu aceasta, incidentul a fost declarat închis.

DIN ROMÂNIA

Consfătuirea prefectilor și primarilor din România

Din București se anunță:

La ministerul de interne s'a întrunit cea mai mare parte a prefectilor și primarilor din țară, pentru a discuta asupra măsurilor de luat față de scumpirea traiului.

D-nii I. I. Brătianu, prim-ministru și ministru de război, Al. Constantinescu, ministru de domenii, Al. Radovici ministru de industrie și C. Dimitriu, secretar general al ministerului de interne, au luat parte la această consfătuire.

Inchiderea sesiunii parlamentare

Citim în ziarul guvernamental »Viitorul»:

Dacă sesiunile istorice își măsoară importanța după extinderea elocvenței desfășurate dela înălțimea tribunei parlamentare, sesiunea închisă acum nu va putea fi socotită între cele mai importante din istoria parlamentarismului român.

Dar dacă e vorba de o operă pozitivă realizată, de atitudinea față de cel mai mare eveniment din istoria contemporană a omenirii, sesiunea închisă acum este dintre acele cari vor însemna odată în istoria noastră politică.

Opera realizată în această sesiune poate fi rezumată în menținerea unei stări cât mai apropiată de cea normală a vieții noastre interne și în veghiera atentă asupra desfășurării evenimentelor din afară, pentru ca, cu încredere în destinele neamului nostru, să fim gata în ori ce moment să luăm apărarea marilor noastre interese. Pentru aceasta nici o jertfă nu a fost cruțată ca să se intensifice puterile noastre până la limita lor superioară, chezașia cea mai sigură a încrederii de care avem nevoie.

Legile financiare și economice cari au fost făcute în această sesiune, au dat Statului și populației noastre mijloace ca să înfrunte criza generală prin care trecem și au contribuit la menținerea apei calm și acelei încrederi, fără de care un deștept tîmpanic nu se poate nici nădăjdui nici înfăptui.

Printr-o înțeleaptă regulamentare a comerțului nostru extern, am fost puși în măsură să valorificăm bogățiile noastre, să satisfacem o parte din nevoile importului nostru, în cele mai grele împrejurări economice și politice în care s'a găsit vreodată colțul sudestic al Europei.

Prin înfăptuiri pozitive, cât și prin rezistențe tot atât de utile, sesiunea care s'a închis s'a adaptat marilor cerințe istorice ale momentelor de acum.

Din cauza sărbătorilor de Sf. Paști, Lunia Paștilor și Marșia Paștilor, ziarul nostru nu va apare decât Mercuri, 26 Aprilie, la orele obicinuile.

MERSUL RĂZBOIULUI

Aeroplane dușmane bombardează Sofia și Triest

— Deputat rus spunind adevăruri usturătoare Angliei. — Care e situația în jur de Verdun. — Germanii urmăresc tactica de a aduce cât mai multe pierderi sângeroase francezilor. — Victoria italiană dela Coi di Lana. — Luptele din Mesopotamia. — Frământările politice din Grecia. —

De pe frontul rusesc, numai comunicatul german dela 21 Aprilie are de anunțat ceva:

La Garbunovka, la nord-vest de Dunaburg, rușii la un nou atac zadarnic, întreprins de un regiment, au fost respinși cu pierderi însemnate. La armata contelui Bothmer, o escadră de aeroplane germane a bombardat gara dela Tamopoi.

Șeful Statului major.

— Aspre cuvinte s'au folosit în Duma rusească contra Angliei. Deputatul guvernamental Cristovnikov a spus: Anglia poartă războiul sub o mască dublă: contra Germaniei și contra aliaților ei din Ententa. Anglia se folosește de acest război pentru a transforma statele Ententei în niște colonii engleze. Anglia vrea să ne facă să credem că Rusia e un stat agrar și cu forță voiește să împedice industrializarea imperiului — ca ea să-și importeze în Rusia producțiile industriale fără vamă.

— Ziarele oficioase germane desmint svonul răspândit că Rusia ar fi făcut propunerea pentru o pace separată.

— Intre Rusia și Japonia s'a încheiat o convenție importantă, favorabilă pentru Japonia. Rusia cedează Japoniei linia ferată chineză la răsărit de Charbin, și preface Vladivostok într-un port comercial, obligându-se să renunțe la punctele de sprijin strategice în Asia răsăriteană. Japonia în schimb preia asupra-și aprovizionarea Rusiei cu munițiuni. Rusia mai acordă avantajii comerciale în Siberia de răsărit și în Manducuria, recunoscând și dreptul Japoniei de a interveni în China pentru menținerea ordinii.

* * *

Din Balcan sosesc următoarele știri:

Comunicatul german dela 21 Aprilie anunță că aeroplane germane au aruncat bombe asupra localităților din valea Vardar și la apus.

— Incordarea relațiilor între Grecia și Ententa a devenit foarte mare, în urma refuzului Greciei de a permite transportul trupelor sârbești din Corfu pe linia Patras-Corint-Atena. Ziarele din Atena cer ca Grecia să se opună cu forță unui asemenea transport.

— Partidul lui Venizelos s'a pus pe lucru, va pune contra candidați la alegerile suplimentare parlamentare, urmărind amânarea sesiunii Camerei grecești, prăbușirea guvernului Sculudis, trecerea puterii statului în mâinile lui Venizelos și intervenția Greciei contra puterilor centrale.

— Un aeroplan rusesc venind din sud-est a aruncat dela o înălțime foarte mare 2 bombe asupra mahalalelor orașului Sofia. Bombele au căzut peste o școală și o clădire mică. Pagubele produse sînt neînsemnate. Victime nu sînt. Aeroplanul rusesc a aruncat și manifeste către poporul bulgar, în care anunță că rușii au cucerit cetatea Erzerum din Asia mică, că victorioasa armata rusă urmărește resturile armatei turcești bătute. Voiți voi bulgarii să rămâneți aliații turcilor dușmanul vostru de moarte, sau aliații cu Austria și Germania, cari urmăresc ca prin stăpânii voștri să ajungă stăpâni pe peninsula balcanică. Nu, Bulgari, despărțiți-vă de aliații aceștia barbari. Asta e datorită voastră ca bulgari, ca slăvi, și ca oameni.

Proclamațiile acestea rusești n'au avut nici

un efect asupra bulgarilor cari știau nu numai de căderea Erzerumului, ci și de căderea Trapezuntului.

LUPTELE DIN APUS

— Germanii iau cu asalt poziții engleze în Flandra, la Ypern. — Teribile asalturi franceze respinse în mod sângeros. — Un succes francez la nord-vest de lacul Vaux. — Generalul Sarrail va apăra Verdunul? — Cum a fost aplanată criza de guvern în Anglia. —

Comunicatele germane din ultimele două zile anunță următoarele de pe frontul franco-belgian:

(20 Aprilie.) În cercul Ypern, patrula germane au reușit să pătrundă în mai multe locuri în tranșeele engleze, așa pe drumul Longemark — Ypern, unde au ocupat vre-o 600 metri din pozițiile dușmane, menționându-le ferm cu toate repetatele atacuri cu granate de mână ale dușmanului. Aci, ca și la Wieltje și la sud de Ypern am făcut prizonieri, în total 1 ofițer și 108 soldați. Am capturat 2 mitralieze. La răsărit de Tracyle Mont, gazul ce l'au răspândit ei seara francezilor contra liniilor noastre s'a risipit în propriile lor tranșee.

În regiunea Meuse, francezii au deschis un foc inversunat contra pozițiilor ce i-le-am luat pe malul de răsărit. În pădurea Caillette, după focul lui de artilerie, dușmanul a întreprins spre seară un puternic atac. A ajuns într-un colț avansat în tranșeele noastre. În celelalte locuri a fost respins cu grele pierderi sângeroase și prizonieri.

În regiunea Voevre și la sud de Verdun, lupta de artilerie e urmată cu o vie intensitate de ambele părți. Acțiune de infanterie nu s'a produs acolo.

(21 Aprilie.) În regiunea Meuse, după o mare deslășurare a focului de artilerie de ambele părți, au urmat lupte violente de infanterie. La apus de riul Meuse, francezii au atacat cu forțe însemnate Morte Homme și pozițiile dela răsărit. Atacul a fost în general respins, în mod sângeros. Pentru o bucată de tranșee în regiunea pădurii Les Caurette, în care au pătruns francezii, lupta continuă încă. La dreapta de riul Meuse, încordările francezilor de a recuceri cariera de piatră la sud de Haudumont, au rămas absolut infructuoase. La sud de fortul Douaumont, luptele cari s'au încins în timpul nopții la unele tranșee franceze, n'au încetat încă. Focul nostru puternic de artilerie și concentrat a făcut să eșueze dela început o repetare a atacurilor de infanterie franceză contra liniilor germane din pădurea Caillette. În sectorul Vaux, în valea Voevre și pe înălțimele la sud-est de Verdun, urmează ca să înainteze de ambele părți o vie acțiune de artilerie. — Un aeroplan dușman s'a prăbușit în flăcări în pădurea Fumin, la sud-vest de Vaux.

Șeful Statului major

— Comunicatul francez dela 20 Aprilie vorbește de un succes francez pe malul drept al riului Meuse: Trupe franceze au reușit să ocupe tranșee germane și să cucerească un fort întărit la nord-vest de lacul Vaux, făcând prizonieri 10 ofițeri, 16 subofițeri și 214 soldați, capturând și mai multe mitralieze.

— Generalul Sarrail din Salonic, a fost chemat la Paris, pentru a lua parte la o conferință a ge-

neralilor francezi, cu scopul de a se consfătuți asupra chipului de a opri o nouă înaintare germană. Se crede că Sarrail va înlocui pe Joffre, Castelnau sau Petain.

— Criza de guvern în Anglia a fost aplanată prin aflarea unei formule care satisface ambele părți, dar care nu conține serviciul militar general obligator. Sfârșitul crizei ministeriale a fost primit în toate cercurile engleze cu sentimentul unei ușurări. Guvernul a primit propunerea ministrului muncii Henderson, ca serviciul militar general să se introducă numai atunci, când numărul recruților voluntari prezentați în cursul unei luni, nu se va urca la 50.000.

RĂZBOIUL CU ITALIA

— Orașul Triest din nou bombardat de aeroplane italiene. — Victoria italiană dela Col di Lana. — Se înmulțesc crimele în Italia. —

Comunicatele lui Höfer anunță următoarele de pe frontul italian:

(20 Aprilie.) În urma vremii clare, luptele de artilerie au devenit eri din nou mai vii pe diferite locuri ale frontului. Culmea muntelui Col di Lana e în posesiunea dușmanului. În sectorul Suganer italienii au atacat zadarnic noi-le noastre pozițiuni.

(21 Aprilie.) Eri după amiază, 17 aeroplane italiene au aruncat 25 bombe asupra orașului Triest. Au fost omorite 9 persoane, dintre cari 4 copii. Mănăstirea Salesianer, unde asistau la un serviciu divin 500 copii, a fost distrusă. de bombardamentul aeroplanelor italiene, — prin aceasta dușmanul a pierdut orice drept de a-i se cruța orașele. Partea de nord a orașului Görz a stat iarăși sub focul artileriei dușmane, de diferite calibre. În regiunea Col di Lana, puternice atacuri italiene au fost respinse cu grele pierderi. Tot așa și în sectorul Suganer, contra pozițiilor noastre proaspăt cucerite și contra vechei noastre linii.

HÖFER, mareșal locot.

— Luptele cari au continuat câteva zile în jurul culmei muntelui Col di Lana, s'a decis în favoarea italienilor, cari au rămas stăpâni pe vârful muntelui.

— Ziarul »Italia« din Milano, face atent de surprinzătoarea creștere a numărului crimelor și jafurilor în Italia, dela izbucnirea războiului.

— Presa italiană se ocupă încă de chestia deschisă de ziarele franceze, de ce Italia nu trimete trupe în Franța. În oficiosul »Giornale d'Italia« se arată că jertfele Italiei sînt mai mari decât cele ale Angliei. Pe când Anglia e sigură în insulele sale înconjurate de o flotă puternică, Italia, din contra la o reducere a armatei sale, e expusă invaziunii dușmane. Singura tactică bună contra puterilor centrale, e atacul cu forțe unite contra Austro-Ungariei, ca dușmanul cel mai slab, la Isonzo, iar rușii să pornească atacul în Bucovina.

TURCIA ȘI DUȘMANII EI

— Cum anunță turcii căderea Trapezuntului. — Situația în Mesopotamia. —

Comunicatul turc dela 21 Aprilie anunță că trupele turcești cari păzeau coastele în sectorul Lariston, au opus o rezistență extraordinară față de forțele rusești de pe mare și uscat, superioare în număr, apărând pas cu pas fiecare metru de pământ și au ajuns în mod onorabil ținta urmărită. În fine, s'au retras la 18 Aprilie, după ce au angajat pe ruși într-o bătălie sângeroasă la Kovata, la 7 km. la est de Trapezunt. Orașul Trapezunt a fost cu totul evacuat de noi, în urma situației de acolo. Cele șase tunuri de vechi sistem din jurul orașului le-am lăsat acolo, după ce le-am distrus cu totul.

— În Mesopotamia un atac al englezilor, contra malului stîng al riului Tigris, în sectorul Felahie, a eșuat complet în urma unui contra atac al trupelor noastre. Englezii au fost urmăriți energetic de trupele noastre, și cu pierderi grele s'au retras în direcția de răsărit.

Știrile zilei

Isus pe Cruce.

Il istoviau, pe virtul de colină
Oțelul, lancea, spinii și zmarul,
Pe brânci, soldații asvârceau cu zarul
Și-i împărțeau vestmintele în ruină...
Furtuna se opri. Iar luna plină
Albă în fund, urcând ea Calvarul...
Pe tața Lui, mai albă decât varul,
Cădea ușor a stelelor lumină.
În ochii Lui o boltă înstelată
Își răstrângea seninul nesfârșit
În clipa când, svâcnind ea o săgeată,
O stea se spulberă în infinit...
— — — — —
O stea ce lucise altă dată,
În calca celor Trei din Răsărit!

Victor Eftimiu.

Christos a înviat

Dorim cititorilor noștri petrecere bună la sfintele sărbători ale Învierii Domnului.

Ministru de finanțe al monarhiei grav bolnav

Din Viena se anunță: Starea sănătății ministrului de finanțe comun, dr. Koerber, s'a agravat atâta încât medicii i-au prescris liniște de săvâșită.

Inrolarea tinerilor de 18 ani

Cei găsiți apti din contingentul 1898, care se prezintă acum la asentare, vor trebui să se prezinte la comandamentele indicate în certificatele lor, la 29 Mai.

Goltz Pașa

Reorganizatorul armatei turcești, marele general german, Feldmaresăul baron Colmar von der Goltz Pașa a murit în cartierul general al armatei turcești, la 19 Aprilie, după o boală de zece zile de tifos exantematic.

Acum douăzeci de ani, Sultanul Abdul Hamid a apelat la Germania, să-i trimeată maiestrii pentru restabilirea armatei otomane. Și a plecat generalul Goltz în fruntea unei misiuni de ofițeri germani și și-a împlinit pe deplin sarcina. Era un militar genial, și moare în vârsta de 73 ani. Turcia și Germania, pierd în Goltz Pașa un mare strateg.

O intervenție a Papei și a reginei Olandei în favoarea păcii?

Din Amsterdam se anunță: Ambasadorul olandez la Vatican, a fost în timpul din urmă de repetate ori primit de Papa. Se crede serios, că între Papa și regina Wilhelmina a Olandei are loc actualmente un schimb de idei care se ocupă cu posibilitatea unei intervențiuni pentru isprăvirea războiului.

S'a interzis copiilor să poarte uniforme militare,

atât în Germania, cât și în Austria, iar și în Ungaria. Copiii cari vor fi prinși, purtând uniforme militare și alte distincțiuni, vor fi duși la poliție, »desarmați«, iar părinții vor fi pedepsiți. Asta fiindcă autoritățile consideră haina soldatului tot atât de demnă și de sfântă

ca și haina preotească, și se aduce o jignire demnității armatei noastre, dacă se face din uniformă armatei obiect de joc pentru copii.

Român în captivitate rusească

Secțiunea Crucii roșie ungară care dă informații despre soarta prizonierilor, ne anunță că d. Augustin Frățilă, născ. în Tur, reg. 50 de inf., comp. 5, e prizonier militar în Rusia, internat la Novonikolajevsk, gouvernement Tomsk.

Subscripțiile pentru al patrulea împrumut de război

cari au început Mercuri, au și dat o sumă remarcabilă. Au semnat: Societatea de asigurare Riunione Adriatica di Sicurtà 4 milioane cor., Assicurazioni Generali din Trieste 5 milioane, Ordinul Prămonstratens 500.000 coroane, Societatea de asigurare ungaro-franceză 500 mii de coroane, orașul Kassa 500.000 coroane, orașul Győr 200.000 cor., etc.

Cartele de săpun în Germania

»Berliner Tageblatt« anunță că consiliul federal german a decis să restrângă în imperiu folosirea săpunului, stabilind la 100 grame, cantitate de săpun ce o poate întrebuința fiecare persoană pe lună. Se va elibera în consecință cartele de săpun, tot așa cum s'a făcut cu pâinea, cartofi, pentru o rațională împărțire în imperiu a materialului de prima necesitate existent.

Episcopi poloni la Papa

Din Cracovia se anunță: Episcopii poloni au trimis o deputațiune la Papa, ca să-l roage să intervie ca transporturile de articole alimentare din America pentru Polonia, să nu fie împedicate de statele Ententei, și de Anglia în special. Ca și Belgia, Polonia să fie lăsată a fi aprovizionată de comisiunea americană Rockefeller. Papa a și intervenit la guvernul englez și cel american, și în Vatican se crede că intervenția va avea succes. O comisiune poloneză a plecat acum din Varșovia la Stockholm ca să trateze cu o comisiune americană în privința modalității transportului articolelor alimentare din America.

Deputați sîrbi cari vor să se întoarcă în patrie

Ziarul bulgar »Utro« află că 40 deputați sîrbi sub președenția deputatului Dușan Popovici au cerut moștenitorului de tron sîrb, ca în calitate de regent să convoace Scurpina pentru a începe pregătirile în vederea tratativilor de pace. În caz contrar, deputații aceștia se vor întoarce în Serbia, pentru a se devota muncii productive.

Sigurd Ibsen se expatriază

Din Christiania se anunță: Fiul marelui scriitor norvegian decedat, Henrik Ibsen (care a avut și el simpatii speciale pentru Germania), profesorul Sigurd Ibsen părăsește patria lui norvegiană și se stabilește la Berlin. Apoi va lua reședință permanentă la Kissingen.

16 gări se închid la Londra

După ziarul »Times« se vor închide la 1 Mai, 16 stațiuni de căi ferate în cercul Londra, deoarece s'au dovedit a fi de prisos în cursul războiului.

Moscova-Petersburg

Un voiaj dela Moscova la Petersburg, a devenit azi un deziderat pe care numai puțin mu-

ritori îl pot realiza. Jurnalul »Ruskija Wjedomosti« pevestește, că pentru a căpăta un bilet de tren e nevoie de o protecție specială, care totuși nu folosește, căci de cele mai multe ori trenul nu pleacă în ziua indicată. Dar și parcurgerea drumului e foarte problematică și considerată ca o lctarie câștigată. Pe peronul gării din Moscova găsești mulți oameni cari nutriau speranța de a putea face un voiaj la Petersburg și cari totuși sunt nevoiți să se înapoieze deziluzionați cu bagaj cu tot la hotel.

După ce pasagerul capătă un permis de voiaj dela poliție, începe staționarea la casa gării, în masse ce amenință să se zugrume. Cine are puterea să reziste până ce ajunge la casă, află cu desperare că acolo nu se vând decât bilete numerotate cari dau drept la căpătarea unui bilet de tren.

Începe apoi învâlmășeala la bilete de tren, cari nu se eliberează decât cu o oră înainte de plecarea trenului.

Fericitul care a căpătat biletul, are apoi libertatea de a aștepta câteva zile până ce trenul indicat pleacă...

Cine știe

de soarta soldatului Ioan Paulișan (Ruian) din comuna Temesmurány, plecat pe câmpul de luptă din Serbia, cu reg. 33/4. comp. Nu știm nimic de el decât s'a dus. Cel ce știe ceva să încunoștiințeze pe Vasile Savi, Temesmurány.

Pagini literare

Am primit la redacție nr. 3 din »Pagini Literare« cu următorul cuprins:

1. Scrisoarea din urmă (Fragment) de Al. Ciura. 2. Griji multe (Schită) de I. Agârbiceanu. 3. Scrișori vechi de Marioara Văleanu. 4. Cronica culturală: O școală de meserii în Lugoj. Din cursurile bisericeii gr. or. din Bucovina, de Al. I. Iorga. 5. Filozofie. Două tendinți în teoria cunoștinței de Lucian Blaga. 6. Frânturi de Lucian Blaga. 7. Calvinismul și literatura românească (urmare) de dr. N. Drăgan. 8. Orhideele: Din prilejul unei vizite la d-l dr. Gh. Popescu de dr. Alexandru Borza. 9. Mărunișuri din domeniul științelor de Gav. Todică. 9. Versuri elegice în amintirea lui Virgil Onițiu de Andrei Bârseanu.

Azi, am primit și nr. 4 de Paști al revistei »Pagini Literare« care se prezintă foarte frumos, și cu un bogat material literar și științific.

Iată sumarul acestui număr:

1. Vinerea patimilor de Agârbiceanu. 2. La cărciuma lui Moș Petiu de Emil Isac. 3. Scrisoarea lui Don Quichotte (din prilejul centenarului al treilea dela moartea lui Don Miguel de Cervantes Saavedra) de Al. Ciura. 4. Cei uitați de Euphrate. 5. Orientare literară de Ion Clopoșel. 6. Actualitatea și corpul didactic de dr. Ioan Mafeiu. 7. Noțițe etimologice de dr. Nicolae Drăgan. 8. Activitatea ziaristică a lui Andrei Murășan de dr. Ioan Lupaș. 9. Lumea microscopică II. de Victor Stanciu. 10. Poezii: Cîntecul plugului 1916 și V. B. Magna Peccatrix (Pentru Aziquade. M. Palade. Primăvara nouă de T. Murășan; Ilustrații: Podul de fier dela Ivangorod, subminat din partea armatei rusești în retragere. b) Paștile în tabără; c) »Niculae« luat la țintă; d) O bineventurată rusească; e) O fabrică de rachiu din Rusia transformată de soldații noștri în baie de aburi; f) Cu tunu după Niculaie; (Soldații noștri împușcă un aeroplan rusec); g) În tirol; h) Pe front e liniște, Ofițeri de ai noștri; i) Căpitanul A. Micu drum prin țările Balcanice; k) Din Bulgaria nouă; l) În tranșee coperite stau la masa mea de brad; m) Lupta celor de acasă; n) În piața Sf. Stefan din Viena; o) 1915; p) Într'un spital din Viena; r) Jurământul soldatului: prin apă și prin foc; s) Amoeba proteus în cinci fotografii în diferite forme și mărimi.

Partea literară de Paști

Inviere.

In noaptea invierii
La țară. Intr'o veche
Biserica de lemn.
Un preot alb și gârbov
Slujește în altar,
In mijlocul tăcerii
Adânci, misterioase
In palida lumina
A candeliei...
Pe fețe
Smerite și brăzdate
De lacrimi și veghere,
E atâta jale sfântă,
Atâta desnădejde,
De par'că sunt cioplite
In piatră acele fețe
Și stau așa de veacuri
Accio nemșcate...
Doar mâinile se mișcă
Facând pioase cruci,
Și un moșneag ce face
Mătâni fără număr
Plecând cucernic fruntea
Pe lespede din fața
Icoanei lui Iisus...
Deodată însă trece
Prin aer ca un freamăt,
Un fălăit de aripi
De ingeri, și s'aprinde
Făclile de Paște
Pe rând, și-o veselie,
O înviore dulce,
Așa nespuse de dulce,
Coboară peste acele
Posomorâte fețe
Și clopotele cântă
Și afară-i primăvara
Și zorile s'arată:
Christos a înviat!

Mărturisire.

Imi fusese colegă de școală. Intr'o vreme, chiar prietenă.

Era o fire blândă; nu am văzut-o nici odată făcând nebunii. Când nu avea lecții de făcut, visa. Imi era dragă, tocmai pentru firea ei contrarie mie.

Vitejul vieții ne-a despărțit. Îi pierdusem urma. Intr'un timp auzisem că s'a măritat. Atita tot. După mulți ani am întâlnit-o, acum câte-va luni, pe stradă.

Era tot draguță, dar fața îi era obosită, tristă. Mi-a cerut adresa ca să vie la mine. I-am dat-o. Acum, mi povestea din viața ei. Pusese capul pe masă și plângea înăbușit.

Căutam s'o mângâi.

»Da, știu« mi zise ea, »știu ce vrei să-mi spui, chiar. Așa e, da. Dar acele nu au avut sufletul Altele, mai ceva ca mine fac tot așa. Ba, mai rău meu, năzuința de tot ce e bun și frumos. Altfel nu înțeleg cum, înconjurată de dragoste și bine, se vând.

Mi-am lăsat bărbatul pentru că era un nemernic. Traia după urma celor ce apuca. Azi dela unul, mâine dela altul. Firea mea se revolta știindu-l că înșală și l'am lăsat. Voiam să lucrez ca să-mi câștig pâinea cinstit. Ce ironie! Privește-mă unde am ajuns!

Am muncit. In zadar, nu'mi ajungea. Atunci, am căzut.

Să vezi. Proprietarul mi făcea mizerii. Mă știa singură. M'a dat în judecată.

M'am dus la un avocat pe care'l cunoșteam. Nu știu, nu'mi dau nici acum seama cum, dar când am plecat dela el, eram amărâta lui. Nu'l văzu sem decât de două ori în viața și acum...

Zece zile n'am putut eși din casa. N'aveam ghețe. Atunci l'am scris să-mi trimeată bani. I-am spus să-mi trimeată cât va vrea el, mă și umileam. Și mi-a trimis.

L'am întâlnit apoi pe stradă și mi-a fost rușine să-l privesc în față. Mă plătise. Pentru el ca și pentru ceilalți ce eram?

Apoi, când nevoia mi-a batut iar tare la ușă,

m'am dus din nou la el. A zâmbit când m'a văzut. De astă-dată nu l'am mai cerut. Când să plec, mi-a strecurat în mână o hârtie.

Nu știu cum n'am căzut grămadă de rușine. Un moment mi-a trecut prin minte să-i svirl hârtii la picioare. Dar... pentru ei venisem. Mi se pare că am îngânat un »mulțumesc«.

Am scoborit scările impleticindu-mă. Și știu, am să cad mai jos, mai jos, tot mai jos. Când întâlnesc pe stradă un bărbat bine îmbrăcat cu aparența de bogat, mă gândesc să-l privesc țintă și să-i zimbesc. Mă va înțelege.

Dar mi-e rușine. Mi-e rușine de lumea de pe stradă, de necunoscutul din fața mea care mă crede poate o femeie de treabă mi-e rușine de mine singură.

Dar știu că ceia ce nu pot face acum, voi face mai târziu. Voi cădea tot mai adânc, la fund, în mocirlă... și plângea înainte încet și dureros.

Am privit-o cu milă.

Lia Hirsu.

Zeului Necunoscut.

Tu ai gustat, Isuse, și moartea și mormântul, Dar noaptea lor de spaimă ca s'o induri mereu Mai greu fu decât poate un fiu de Dumnezeu; Și sbor luând spre ceruri — ai deszeit pământul. Dar fiii țării, iată, duc crucea și duc spinii Și până 'n fund beau moartea grozavă și adâncă... Un zeu smerit e omul. El n'are templu încă — Dar viața-i ca și moartea-i dau inzeire tinii.

A. Toma.

Domnișoarele dela telefon.

Noul abonat la telefon vrea să-și încerce aparatul. Cu autoritatea îndreptățită a cuiva care a plătit o sumă importantă administrațiunei centrale, abonatul sună.

Așteaptă, așteaptă foarte mult abonatul la telefon.

In sfârșit o sonerie ce-i ia urechile îl înștiințează că e ascultat.

Abonatul (puțin cam emoționat). — Alo!
O voce de femeie. — Alo!

Abonatul. — Ași vrea să vorbesc cu casa Popi-cescu și compania.

Vocea. — Ce număr?

Abonatul. — Ah! da... așa e... numărul douăsprezece mii șase sute douăzeci și șapte.

Vocea. — Ia mai spune odată!

Abonatul (rotunzind cuvintele). — Douăsprezece mii șase sute douăzeci și șapte.

Vocea. — Nu cunosc.

(Un zgomot ciudat, vag, îndepărtat).

Abonatul (mirat). — Cum!... a întrerupt comunicația!... Din greșeală de sigur!... (Sună iar cu nerăbdare; pauză mai lungă ca întâia oară. I se răspunde în sfârșit cu soneria și cu un »alo«!)

El... ce, nu vrei să-mi dai numărul douăsprezece mii șase sute douăzeci și șapte?

Vocea. — Nu există!

Abonatul (supărat). — Cum nu există!... Dar n'am aci sub ochii mei numerile telefoanelor?

Vocea. — Cine te contrazice?

Abonatul. — Cine?... D-ta.

Vocea. — Pentru ce nu-mi ceri n-rul cum trebuie!

Abonatul (zăpăcit). — Cum?...

Vocea (îndatoritoare). — Să ceri așa: 126-27.

Abonatul (mâniat). — Cum!... numai pentru asta m'ai?

Vocea. — Aștept.

Abonatul. — Aștepti? Dar eu ce crezi că fac de un ceas.

Vocea (ca și cum s'ar adresa unui copil care a greșit). — Ai, cere numărul cum trebuie.

Abonatul (isbuvind). — Ah!... ia ascultă, și ca m'ai plictisit!

Vocea. — Cu mine vorbești?

Abonatul. — Ba nu, cu împăratul Saharei.

Ei... ce e cu numărul meu... (alt zgomot, comunicația e întreruptă din nou). Cel... iar mă lasă caraghios!... (turbat) lasă că-ți arăt eu!... (Incepe să sune fără întrerupere. — Se aude soneria și abot... abot... Așa da!... Dacă crezi că poți să mă iei peste picior, apoi te înșeli!

Vocea. — Tu să nu vorbești așa...
Abonatul (cu vocea înecată de mânie). — Do... do... domnișoară!... nu-ți dau voce să mă tutu-esti. (Incet). Auzi caraghioasă!

Vocea (indignată). — Caraghioasă!... Să-mi spui mie așa ceva!... Dobitocule! Nespălatule!... Ești cel mai prost crescut dintre toți abonatii dela telefon!

Abonatul (care tremură de mânie). — Ești o... (păcă... comunicație e întreruptă). — (Abonatul sună furios. In sfârșit îi se răspunde).

O voce femeiască (foarte blajină). — Ce doriți? Abonatul (tremurând de indignare). — Ce! imi faci pe n'aude n'a vede!

Vocea (supărată). — Poftim!

Abonatul. — Știi ce vreau!... Scorpie ce ești.

Vocea (cu indignare). — Domnule!... Știi cu cine vorbești?

Abonatul. — Auzi vorbă!

Vocea (furioasă). — Domnule!... poți să dezaprobi cât vrei principiile politice ale bărbatului meu...

Abonatul. — Ce principii politice?

Vocea. — Mă rog, cum te chiami?

Abonatul. — Cum mă chiamă!... Crezi că mi-e frică!... Popescu... mă chiamă Popescu... stau pe bulevardul Elisabeta No. 945... Poți să poftești cât vrei.

Vocea. — Lasă că-ți arăt eu... Să vedem noi, dacă poți să-ți bați joc cu atâta ușurință de soția unui deputat!

(Comunicația e întreruptă brusc).

Abonatul (speriat). — Cum frate! Cu nevasta unui deputat vorbeam!... Cum dracu! Păi vorbeam cu domnișoara dela telefon.

(Sună din nou). Alo! Alo!...

Vocea telefonistei. — Alo!...

Abonatul (cu prudență). — Mă rog cu cine am onoarea să vorbesc.

Vocea (satisfăcută). — Vezi, așa, învață-te să vorbești frumos!

Eu sunt telefonista de adineauri.

Abonatul. — D-ta ești!... ah!... (stăpânindu-se). Mă rog, cu cine am vorbit adineauri.

Vocea (cu nevinovăție). — Eu știu!... De oatece erai mâniat și pentru că nu voiam să auz vorbe proaste, te-am pus în comunicare cu cine s'a întâmplat.

Abonatul (sărind în sus). — Cum se poate! Dar d-ta știi că nu ai dreptul să faci așa ceva!

Vocea. — Iar începi să spui prostii?

Abonatul. — Prostii!... Eu spun prostii!... Ah!... că nu te am aci în fața mea, și-ai trage un picior de-ai vedea pe dracu!

O voce bărbătească. — Să-mi tragi un picior?... Mie?... Eu, căpitanul Ionescu, care...

Abonatul (spăimântat). — Că... că... căpitan!...

Vocea bărbătească. — Cum te chiamă, repede, ori te tai bucațele...

Abonatul. — Vezi că... eu...

Vocea bărbătească. — Lasă că aflu eu și-ți tai urechile.

Abonatul. — Iartă mă, te rog, iartă-mă!...

Vocea telefonistei. — De! nu știu dacă trebuie să te iert.

Abonatul. — Cum!... iar d-ta!... Ce! credeai că d-tale îți cer eu scuze!

Vocea. — Știi, e un domn căpitan care îți cere numele, vrea să te taie în bucațele...

Abonatul. — Nu, să nu-i spui cum mă chiamă.

Vocea. — Dar ai să fii cuvincios de acum înainte la telefon?

Abonatul (întinde mâna). — Ju!.

Vocea. — Ai vre-un prieten gazetar?

Abonatul. — Dar pentru ce?

Vocea. — Te-ai ruga să-i ceri câteva bilete de teatru.

Abonatul. — Da, am să invent... nu, am să caut eu unul.

Vocea. — Mulțumesc...

Abonatul. — D-ră! nu întrerupe... dar numărul meu? Te rog, te rog foarte mult... 126 pe 27.

Vocea. — Vad că ești foarte cum se cade... nu pot să te refuz acum am să mânănc... îți dau numărul ce-mi ceri peste o jumătate de oră.

Abonatul. — Incântat, d-soară.

(Cu totul domesticit, noul abonat la telefon, se întinde pe o canapea, cu o carte în mână, așteptând convorbirea cu cea mai angelică răbdare).